

Qaqortorsuarmi Anorthositeqarfimmik atuinissamik akuersissut pillugu Hudson Resourcesip qinnuteqaataanut tunngatillugu ulluni 8.-10. maj 2015-imi Qeqqata Kommunianni innuttaasut ataatsimiisinnerinit apeqqutit akissutillu

Kangaamiut innuttaasunik ataatsimiisitsineq

8. maj 2015, nal. 12.30 – 15.30

50-it missaat takkupput

Inersuarmit apeqqutit

Noah Filemonsens:

Hudson Resourcesip diamantinik ujaasisimanagera tusarsimavarput. Kikkut diamantinik ujaasinermik iluaquteqarsimanageri ilisimaneqanngilaq. Neriutigaara nunaqarfimmuut iluaqutaasussamik tunissummik takkuttoqarumaartoq.

Hudson Resourcesimit Rune Keilerimit akissut:

Diamanteqarpoq, naammanngillalli. Diamantit pissarsiarinaraanni ujaqqat sequtsissapput. Afrika, sioqqani diamantiuteqartoq unammillerfigaarput.

Borgmesteri Hermann Berthelsenimit akissut:

Innuttaasunut iluaqutissanik allanik tunisisussanik IBA-mik isumaqatigiissutit atsiorneqartussaasut sianigisariaqarpoq. Assersuutigalugu Qeqertarsuatsiaat eqqaanni rubinisorfik najukkami inuiaqatigiinnut iluaqutaasussamik isumaqatigiissummik atsiuisimavoq. Taamaattumik ilissi pissarsisinnaanissarsi qulakkeerniarlugu sulissuteqarnissarput qularutigissanngilarsi.

Søren Lyberth:

Uumasut piniagassat eqqaamassavagut, ukiunimi kingulliunerusuni kiattupilussuusimavoq. Illua'tungaategulli aatsitassarsiornermik suliniummut akerliunngilanga. Taamaattumik suliniummut taperseerusuinnarpunga, nunatsinnut iluaqutaaniassammat. Annertoorsuarnik aarleqquteqanngilanga.

Hudson Resourcesimit Rune Keiler:

Sumiiffik angallateeqqassinnut inissiivigisarparsi. Umiarsualiviliarput aamma ajornartoorfimmi umiarsualivittut atorsinnaavoq. Orsussaateqassaagut, aammalu repeaterip inissinnissanut Tele suleqatigaarput, taamaalilluta sumiiffimmi oqarasuaatit angallattakkat atorsinnaaniassagatsigit. Tamakkut ilassutitut isumannaallisaasuussapput.

Efraim Olsen, KNAPP-mi siulittaasoq:

Siusinnerusukkut tusarniaavigineqareerpugut, ingammilli avatangiisinut pinngortitamullu isummagut tusarusunneqarumasimapput. Nalunaarusiaq atuarsimavarput, ingammillu

Qaqortorsuarmi Anorthositeqarfimmik atuinissamik akuersissut pillugu Hudson Resourcesip qinnuteqaataanut tunngatillugu ulluni 8.-10. maj 2015-imi Qeqqata Kommunianni innuttaasut ataatsimiisinnerinit apeqqutit akissutillu

aalisarnermut piniarnermullu tunngasut. Aatsitassarsiornermik suliniut kuummut eqaloqarfimmut qanippoq, Kangerlussuarmut eqalunnik pilersuisuusumut. Eqqaaniiporlu aavarnermut eqalunniarnermullu aasakkut uninngaartarfik. Eqqakkat pillugit qanoq isumaliuteqartoqarpa? Eqqakkammi avatangiisinut pinngortitamullu sunniuteqassannginneri kissaatigaarput.

Aalisartut piniartullu sulineq aallartippat aatsitassarsiorfimmut pilersuinissamik kissaateqarput, tamannami aningaasaqarnikkut ilorraap tungaanut sunniuteqassamat. Ullumikkut nunatta karsiata akilersugaanik inuussutissat isumaginissaannik pikkorissartinneqartarpugut. Tamanna asuliinnaassanngippat aamma suliffeqarfinnut taama ittunut pilersuinissamat periarfissinneqartariaqarpugut. Eqikkaallunga sumiiffimik aalisarnermut piniarnermullu minnerpaamik sunniuteqarpoq. Angujartorfimmut Sarfartumi aqqusinniornissaq qanoq isumaqarfigineqarnerpa. Aalisartut piniartullu isumaannik saqqummiussisinnaanera qujassutigaa.

Ateq Qaqortorsuaq tupigusuutigaara, uagummi Qaqortorsuarput pillugu siulivut oqaluttuaatigaat. Aavareerlutik qaammatit pingasut qaangiuttut angerlamut saakkaangamik Qaqortorsuup tungaanut seqqortarput. Ilaannikkut akisuaneqartarpoq, ilaannikkullu naamik. Akisuaqanngikkaangat angerlap tungaanukarnerminni aarleqquteqartarput. Qanga siulitta Qaqortorsuarisaat aatsitassarsiornermik suliniummi Qaqortorsuurtut taasap inissisimaffiginnila.

Hudson Resourcesimit Rune Keiler:

Pilersaarutaasoq naapertorlugu allamik aqqusinniornissamik pilersaaruteqartoqanngilaq.

Nukaaraq Barnabas Larsen:

Aatsitassarsiorfimmu eqqagassaqaassanera naatsorsuutigisariaqarpoq, soorlu maskiinat angisuut, nappartat, nerisat sinnikui poortuutillu. Eqqakkat pillugit qanoq isumaliuteqartoqarpa? Aatsitassarsiorfiup qimannerani nuna qanoq iliorfigineqassava? Saqqummiussinermi taaneqartutut gassi ulorianartoq sordiaava?

Hudson Resourcesimit Rune Keiler:

Aatsitassarsiorfiup aallartinnera sioqqullugu suut tamarmik eqqussatta anniseqqinnissaanut naammattumik qularnaveeqqutinik inissitaqassaagut. Aamma ilusitoqaata uterteqqinnissaanut aningaasaqassaaq. Tassalu illut piarnerinut, betonngimut sunullu tamanut.

Eqqakkanut tunngatillugu Sisimiuni ingerlatarisaat assut iluaralugu isigaarput. Containerini nillartaartitani nerisassanit sinnikutut eqqagaqarput, tamannalu aamma uagutsinnut periarfissaasinnaavoq. Eqqakkat toqunartortallit, tassalu uuliakut assigisaallu katersorneqassapput, RAL-imillu Nuuliaanneqanngikkunik Danmarkiliaanneqassallutik. Qimataqassannginnerput uagutsinnut pingaartuuvoq. Ukiut 12-it matuma siorna Tunumi Tele Greenlandimi sulivunga. Suut tamaasa katersorpagut, igalaamernit qalipaattillit, uulia batteriit, Danmarkimullu nassiussugaapput. Isumaqarpunga maani aamma taamaaliussasugut.

Qaqortorsuarmi Anorthositeqarfimmik atuinissamik akuersissut pillugu Hudson Resourcesip qinnuteqaataanut tunngatillugu ulluni 8.-10. maj 2015-imi Qeqqata Kommunianni innuttaasut ataatsimiisinnerinit apeqqutit akissutillu

Imikutsinnut piumasaqaatit sakkortupput, perusersartarfitsinnut uffarfitsinnullu saliiveqassaaq.

Akuutissat toqunartut pillugit oqaaseqartoqarpoq. Tatsimut pujoralak eqqagaasussaq tassaavoq ujarak saviminertalik. Saviup kajungerisaa ikiorsiullugu immikkoortitaavoq. Pujoralak tasermut pisinneqassaaq, nunammi qaaniiginnassappat teqqarluni siammartissaaq. Sumiiffik tamarmi tassaavoq ujaqqani suussuseq, taamaalilluni kiserngoruttussaq tassaavoq saviminertaqarnerulaartoq.

CO₂-mut tunngatillugu maskiinanit angisuunit gassit aniatitat pingaernerupput.

Sapinngisamik annikinnerpaamik aniatitaqartunik atortussanik nutaanik pisiaqartussaassaagut. Pisoqqat sapilernissaasa tungaannut atussavagut.

Arne Martinsen:

Qaqortorsuaasamut tunngatillugu piniarfiit ikinnerpaapput, ukiuuneranulli piliatut katersat ikinnerpaallutik. Suliniut tapersorsorpara.

Nunatsinnit sulisartunik atuinissaminnik takorluuipput, tamaanilu suliffissaaleqineq annertoqaaq. Maskiinanamik ingerlatsisutut ilinniartoqarsinnaavoq. Pikkorissarnermut imaluunniit ilinniagaqarnermut periarfissaqarneq erseqqinnerusariaqarpoq, Qeqqatami Kommunianni suliffinnut ataavarallartussanut isikkoqarfia tapersersussallugu naleqarmat.

Aalibaaraq Berthelsen:

Eqqaavigisassatut tatsip qanoq isumannaarnissaa isumaliutaava? Tamatigut sumiiffimmi tuttoqartartuusimannginnera sianigeqqussavara.

Suliniummik aarleqquteqarfiunngitsumik saqqummiussaqaqarnersi toqqissisimanarpoq. Uranitaqarsimassappat sakkortuumik akerliliiisoqarsimassagaluarpoq.

Esra Rosing:

Umiarsualiviliortoqassappat, ajornartoorfimmilu umiarsualivittut atorpeqarsinnaassappat assut qujassutigissavarput. Tamannami sakkortuumik sarfaqarfiuvoq, tamaani angalaartilluni ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsineq pinngorsinnaalluni.

Maskiinarujussuit 23 tonsillit atussagisi nalunngilara. Kangaamiunut maskiinanik pissarsisimagaluarpunga, ukiunili makkunani aputaajagassaqaqanngimmat suliassaqaqanngilaq.

Taamaaginnassappat suliassaarutissaagut. Maskiinaatinnik atuisinnaanissaannut periarfissaqassava? Marlunnik tamarmik 8 tonsiusunik peqarpunga. Nunaqarfimmi ikiorserneqarsinnaavugut, killummi tungaanut ingerlavugut, naak siusinnerusukkut ingerlalluarsimagaluarluta. Ikiorsiisinnaassagussi qujamasussaanga.

Hudson Resourcesimit Rune Keiler:

Maskiinanut tunngatillugu ajornakusuussaaq, maskiinanami immikkut ittuupput. Maskiinallu assigiinngitsut amerliartortillugit taava sillimmatissat amerliartussapput, akitsussaarlut.

Maskiinanilli ingerlatsisussat amerlasuut atussavagut, tamakkunungalut inunnik atorfinitsiterusuppugut. Sisimiuni Aatsitassaqaqarnermut Ilinniarfik suleqatigalugu

Qaqortorsuarmi Anorthositeqarfimmik atuinissamik akuersissut pillugu Hudson Resourcesip qinnuteqaataanut tunngatillugu ulluni 8.-10. maj 2015-imi Qeqqata Kommunianni innuttaasut ataatsimiisinnerinit apeqquutit akissutillu

sungiusarnermik ingerlassassamik sulissuteqarpugut. Inuit immikkut sungiusartinniarpagut, taakku piginnaangorsarlugit. Sumiiffimmi aamma sungiusarfeqassaaq. Eqqaassuterujussuaqarpoq, ammukajaakkullu taakku ingerlasartussaapput. Taamaattumik retraterimik atugaqarnissaq ilinniassavaat, bremsit pinnagit. Tassaapput inunnut ilinniutissagut. Pingaernerutilluguli maskiinanik ingerlatsisussat amerlasuut atussavagut. Ingerlassami siuarnerulerutta atugassatsinnik inunnik sorlernik allattuissaagut, sullissinermik ikiorsiinernik assingisaannillu atugassatsinnik allattuissalluta. Taava inuit sunik neqerooruteqarsinnaaneri takuneqarsinnaalissaaq.

Esrá Rosing:

Immaqa sulisartunik, atortussanik allanillu angallassisussanik inuit angallataatillit atorneqarsinnaapput?

Hudson Resourcesimit Rune Keiler:

Inuit siumut utimullu angallassisartussat pisariaqartissavagut, sapaatit akunneri marluk-pingasukkaani sulisussat taarseraattarnissaannut. Tamannali kingusinnerusukku inississaaq. Inunnik angallassineq annertussaaq, kommunimiillu inuit suliassamik isumagisaqartinnissaat uagutsinnut isumaavoq pitsaasoq.

Hans V. Kreutzmann:

Kalaallisut oqalunnerusunut sunik periarfissaqarpa? Isumannaallisaanermullu tunngatillugu? Kangerlummi angalasut assut orsussaminnik nassataqartarput, orsersorsinnaasoqassava? Isumannaallisaanertaanut pilersaaruteqartoqarpa? Najukkami suliffeqartitsinissaq qanoq isumannaassavisiuk?

Hudson Resourcesimit Rune Keiler:

Aallaavimmigut aatsitassarsiornermi oqaatsit nunat tamaani atugaapput, taamaattumik tuluit oqaaseraat. Isumannaallisaanermut ingerlassat tamarmik, allagartalersuinerit il.il. tuluit oqaasii atussavaat, taamaangippat paatsuunganartoqalissaaq. Ulluinnarni sulisartut kalaallisuinnaq oqaluttarnissaat ajornaquteqassanngilaq. Taavali sulianik siulersuisut marlunnik oqaaseqartuussapput.

Sanaartornerup nalaani isumaqatigiissutilitalinnik suliffinnik neqerooruteqassaagut. Neqerooruteqartussat tassaassaqqoorput suliffissuit angisuut, suliffeqarfiutillit angisuut, taakkulu najukkani sulisartunik atuissangunarput. Sanaartornerup nalaa ukiumik ataatsimik sivilissuseqassaaq. Umiarsualivimmi orsersuiffiusinnaasumik tankeqarfeqassaagut. Taamaattorli aggorsimasunik akiliisoqartassaaq, isumaqanngilangami dankortimik akiliisarfeqarnissarput.

Tønnes Kreutzmann, nunaqarfimmi aqutsisut:

Tassaavoq nalunaarutaasoq. Kangaamiormiut tamatigut Kangerlussuarmi nunataq ukiuuneranut pilinermi atugarisimavaat. Tamanna nangissaaq, taamaattumillu nunap

Qaqortorsuarmi Anorthositeqarfimmik atuinissamik akuersissut pillugu Hudson Resourcesip qinnuteqaataanut tunngatillugu ulluni 8.-10. maj 2015-imi Qeqqata Kommunianni innuttaasut ataatsimiisinnerinit apeqquutit akissutillu

atugaarnera pineqaraangat assut sianiginnittoqarpoq. Taamaattumik IBA-mik isumaqatigiissutip atsiorneqarnissaanik Herman (borgmesteri Herman Berthelsen) isumaqatigaara.

Aatsitassarsiorfimmu pilersuisoqassappat assersuutigalugu Itillerlu suleqatigiittoqarsinnaasoq takusinnaavara. Assersuutigalugu Qaanaami meeqqat juullimut Pituffimmit tunissutisiaqalaartarput. Taamatut assingusumik pisoqarsinnaanissaanut periarfissaqassava?

Hudson Resourcesimit Rune Keiler:

IBA-mik isumaqatigiissutip ilaatut timersornermut imaluunniit arlaatigut inooqatigiinnut aningaasanik tunniussaqaarsinnaasunik inooqatigiinnermut aningaasaateqarfiliornissanik pilersaaruteqarpugut. Aningaasaateqarfiilli qinnuteqarfigineqartassaqqoorput.

Noah Filemonsens:

Sanasummi? Barakkiliortoqassagunarpormi.

Hudson Resourcesimit Rune Keiler:

Sanasut atorfissaqartippagut. Hallit ilarpassui sisammik sananeqassapput, sulisunulli illut tassaassapput qisunnik sanaat. Sanaartornerup nalaani illoqarfeeqqamik sanaartortoqassaaq.

Hans V. Kreutzmann:

Sooq umiarsualivik Kangerlussuarmut inissippisiuk Itillip kangerliuaniunngitsoq?

Hudson Resourcesimit Rune Keiler:

Itillip kangerluanut assut sivingavoq, umiarsuillu angisuut tamaannga tikissinnaanngillat.

Aalibaaraq Berthelsen:

Kuannersuarni suliniut aallartinneqassappat savaatileqarfiit 40 procentii suliaqarfiujunnaassapput. Kangerlussuarmi ruuanik naatsiaanillu naatitaqartoqarsinnaalluarpoq. Taamaattumik tamakku Kangerlussuarmi naatillugit misilerarnissaat kaammattuutigerusuppara.

Borgmesteri Hermann Berthelsen:

Innersuussutigisaq tigusupparput, inuilli namminneq ingerlataqarlutik taamatut misiliisariaqarput. Aprilimi oktobarimilu qinnuteqarfigisinnaasamik aningaasaateqarfeeraqarpoq, suliniutit qanoq piviusorpalaartigineri naapertorlugit aningaasaliisartumik.

Nukaaraq Barnabas Larsens:

Kangaamiuni qullersaqarfissi inissinniarpisiuk?

Qaqortorsuarmi Anorthositeqarfimmik atuinissamik akuersissut pillugu Hudson Resourcesip qinnuteqaataanut tunngatillugu ulluni 8.-10. maj 2015-imi Qeqqata Kommunianni innuttaasut ataatsimiisinnerinit apeqqutit akissutillu

Hudson Resourcesimit Rune Keiler:

Tamanna isumaliutigiumaarparput.

Borgmesteri Hermann Berthelsen:

Qeqqata Kommunianni allaffeqartariaqarnerannik tamatigut oqarfigisarsimavagut, Nuummiippammi akerliusoqassaaq, kommunimili allaffimminnik inissiigunik innuttaasunit kommunimiillu tapersorsorluagaanerussapput.

Hudson Resourcesimit Rune Keiler:

Nuummi allaffitta inissinnissaanik pilersaaruteqanngilagut. Sisimiut isumaliutigaarput.

Elise Larsen:

Aasakkut aasivitta illua'tungaani sulisoqarpoq, aammalu tuttunut umimmannullu piniarfik aallartinneqaraangat assut angalasoqartarluni. Immami qaartiterisoqarsimavoq. Qanormita tamakkuninnga suliaqarneq ingerlanneqassava, ulorianartuuvormi, ajutoortoqarsinnaallunilu?

Hudson Resourcesimit Rune Keiler:

Isumannaallisaaneq qaffasinnerpaavoq. Angut qaartiterinernik nakkutillivoq, angallammillu takkuttoqalersillugu qaartiterineq unitsinneqartarpoq.

Immami qaartitsinissaq pisariaqarsimavoq, siunissamili immami qaartiterinissaq pillugu pilersaaruteqanngilagut.

Esra Rosing:

Naalackersuisunut apeqqut. Uagutsinnut sunik pilersaaruteqarpisi. Apersortinnermali kingorna – ukiormanna 70-iliissaanga – aatsitassanik ujartuisoqarsimavoq, maannakkullu qujanartumik pisoqalerpoq. Qanittukku akuersissummik tunniussinissamik Naalackersuisut pilersaaruteqarpat, imaluunniit kinguaariinni arlalinni utaqqisoqarniarnerpa? Siunissami takkuttussami akuersissutinik ujartuineranut qanoq amerlatigisunut tunniussissamaarpisi?

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermit Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoq Vittus Qujaukitsoq:

Siorna Naalackersuisut akuerisaanni 2014-2018-imi Uuliasiornermut Aatsitassarsiornermullu Periusissiami allassimavoq ukiuni tulliuuttuni qulini akuersissutit 5-10-t akueriniarlugit anguniarnissaat pilersaarutaasoq. Kangerlussuarmi pilersaarutit saniatigut allanik neriutigisaqarpugut. Ilaatigut namminersorlutik oqartussat inatsisititut tunngatillugu suliaqarfigisaannik aatsitassaq qaqutigooortut saviminissaat radiup qinngortitallit, aappaagumiit atuutilersussatut sulissutigaaqut. Ukiut tulliuuttut qulit ingerlaneranni suliniutit qulit aallartisartinnissaat sulissutigaaqut. Suliniut manna suliniutitut mikinerusutut isigaarput.

Suliniutit angisuut ilaat piareersimanerpaaq tassaavoq Kuannersuarni suliniut, aatsitassarsiorfiup ammanerata nalaani suliffinnik 700-800-ik pilersitsisussaq. Periusissiami

Qaqortorsuarmi Anorthositeqarfimmik atuinissamik akuersissut pillugu Hudson Resourcesip qinnuteqaataanut tunngatillugu ulluni 8.-10. maj 2015-imi Qeqqata Kommunianni innuttaasut ataatsimiisinnerinit apeqqutit akissutillu

oqaatigaarput aatsitassarsiorfiup ammarnissaa kissaatigalugu. Aammattaarli aatsitassarsiorfimmit tunisassiornerup nunatsinni pinissaata qulakkeernissaanik kissaateqarpugut, taamaalilluta ilaatigut suliffinnit aalajangersimasunit akileraarutitigut isertitatigut aatsitassarsiorfimmit sapinngisamik annertunerpaanik iluaqtissanik pissarsisinnaaniarluta.

IBA-mik isumaqatiginninniarnit asuliinnaangillat. Sanaartornerit, kiffartuussinerit, ilinniagaqartitsinerit il.il. innuttaasunut iluaqutaanissaat qulakkeerniarlugit isumaqatigiissutinik suliat ingerlataaagut. Inatsisitigut tunngasutigut sinaakkutissat maannakkut misissorlugit ingerlassaqaleruttorpugut, taamaalilluta sunniuteqarluarnerusumik kiffartuussinissaq qulakkeersinnaaniassagatsigu. Nunamut isertitanik pilersitsinissamik periarfissat Naalakkersuisut isiginiarpaat, taamaattumillu sapinngisamik piaarnerpaamik suliniutit piviusunngortinnissaat tapersorsorparput, soorlulusooq Hudson Resourcesip aatsitassarsiornermik suliniutaata piviusunngortinniarnera tapersorsorlutigu.